

COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÂREA
nr. 326 din 11 decembrie 2019

cu privire la aprobarea Regulamentului privind controalele pe teren la prestatorii de servicii de plată nebankari și criteriile de aplicare a măsurilor de remediere și a sancțiunilor

(în vigoare 03.02.2020)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 1-2 art. 8 din 03.01.2020

În temeiul art. 5 alin. (1) lit. m), art. 11 alin. (1) și art. 27 alin.(1) lit. c) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, și art. 93 alin. (2) lit. b), art. 94 alin. (1) lit. b), c) și art. 100 alin. (1^a) din Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.661), cu modificările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind controalele pe teren la prestatorii de servicii de plată nebankari și criteriile de aplicare a măsurilor de remediere și a sancțiunilor (se anexează).
2. Prevederile prezentului Regulament se aplică în cazul controalelor pe teren inițiate după data intrării în vigoare a acestuia.

REGULAMENT

privind controalele pe teren la prestatorii de servicii de plată nebankari și criteriile de aplicare a măsurilor de remediere și a sancțiunilor

Secțiunea I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind controalele pe teren la prestatorii de servicii de plată nebankari și criteriile de aplicare a măsurilor de remediere și a sancțiunilor (în continuare – Regulament) stabilește norme de organizare, efectuare a controalelor pe teren la prestatorii de servicii de plată nebankari (societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică, furnizorii de servicii poștale în calitate de prestatori de servicii de plată) și criterii de aplicare a măsurilor de remediere și a sancțiunilor față de prestatorii de servicii de plată nebankari.

2. Noțiunile și termenii utilizați în prezentul Regulament au semnificația stabilită de Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (în continuare – Legea nr.114/2012) și Regulamentul cu privire la activitatea prestatorilor de servicii de plată nebankari, aprobat prin HCE al BNM nr. 217/2019.

3. Controalele pe teren la prestatorii de servicii de plată nebankari (în continuare - prestatori nebankari) se efectuează de către Banca Națională a Moldovei (în continuare – BNM) în scopul exercitării atribuției de supraveghere prudențială în conformitate cu prevederile Legii nr.114/2012, Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, prezentului Regulament.

4. Controalele pe teren la prestatorii nebankari au ca scop verificarea respectării prevederilor Legii nr.114/2012 și a actelor normative emise în aplicarea acesteia, inclusiv verificarea structurilor, procedurilor și mecanismelor organizatorice, evaluarea eficienței procedurilor de identificare, gestionare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau ar putea fi expus prestatorul nebankar, a adecvării mecanismelor de control intern (inclusiv procedurile administrative și contabile), evaluarea acțiunilor întreprinse de conducerea prestatorilor nebankari în vederea gestionării eficiente a riscurilor depistate, examinarea informațiilor prezentate de către prestatorii nebankari la BNM. Controlul pe teren va determina situația generală a prestatorului nebankar, cauzele și factorii care afectează siguranța și stabilitatea activității acestuia, și a sistemelor de plăți la care participă.

5. Principalele caracteristici ale controlului pe teren la prestatorul nebankar sunt: 1) scopul și modul de desfășurare a controalelor este proporțional, adecvat și adaptat riscurilor la care sunt expuși prestatorii nebankari; 2) se bazează pe evaluarea riscurilor, acordând prioritate unui risc mai ridicat; 3) analiza în perspectivă a indicatorilor actuali sau istorici ai activității prestatorilor nebankari pentru a preziona potențiale impacturi negative asupra activității prestatorilor nebankari; 4) este orientat spre acțiunile și/sau măsurile de remediere care trebuie luate de către prestatorul nebankar.

Secțiunea II

TIPURILE ȘI FRECVENȚA CONTROALELOR PE TEREN

6. Controalele pe teren la prestatori nebankari pot fi:

1) în funcție de scopul controlului:

a) controale complexe – supusă verificării fiind toată activitatea desfășurată de către prestatorii nebankari;

b) controale tematice – supusă verificării fiind un domeniu sau anumite domenii ale activității prestatorilor nebancari;

2) în funcție de modul de desfășurare:

a) controale planificate – controale efectuate în baza unui plan anual de control aprobat de BNM;

b) controale inopinate – controale efectuarea cărora nu este prevăzută în planul anual al BNM de control și care, de regulă, se inițiază ca reacție la un eveniment sau incident ce poate avea un impact semnificativ asupra activității prestatorilor nebancari sau utilizatorilor serviciilor de plată.

7. Controlul tematic poate avea drept obiect verificarea înlăturării încălcărilor pentru care au fost prescrise măsuri de remediere și aplicate sancțiuni de către BNM prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM, urmare a controlului din oficiu sau a controlului pe teren efectuat anterior la prestatorul nebancaar.

8. Planul anual de control este elaborat în baza evaluării riscurilor efectuată asupra activității prestatorilor nebancari inclusiv: încălcările depistate în cadrul controalelor precedente, măsurile întreprinse în vederea încetării sau lichidării încălcărilor constatate anterior, rezultatele supravegherii din oficiu, sesizările/ petițiile parvenite în adresa BNM.

9. La efectuarea controalelor complexe la prestatorii nebancari, perioada supusă examinării va fi stabilită de la ultima dată cuprinsă de controlul precedent până la ultima dată a lunii precedente datei dispunerii controlului.

Secțiunea III

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE CONTROL LA PRESTATORII NEBANCARI

10. Efectuarea controlului pe teren se pune în sarcina personalului BNM sau experților contabili, contabililor autorizați și altor specialiști calificați antrenați în acest scop de BNM (denumiți în continuare – „inspectori”).

11. BNM va notifica prestatorii nebancari cu privire la decizia de efectuare a controlului pe teren cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de începerea controlului. În scrisoare va fi indicată și lista informației necesare a fi prezentată de către prestatorul nebancaar. Pe parcursul desfășurării controlului, BNM poate completa lista informației necesare a fi prezentată de către prestatorul nebancaar. Lista completată se va prezenta prestatorului nebancaar de către șeful echipei de control.

12. Decizia BNM de efectuare a controlului pe teren va conține cel puțin următoarea informație: numărul și data deciziei; denumirea și sediul prestatorului nebancaar supus controlului; tipul controlului; perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încălcărilor anterior constatate); data de începere a controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul, conducătorul echipei de control; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.

13. Decizia privind efectuarea controlului pe teren se emite în două exemplare. Un exemplar al deciziei rămâne la BNM, iar al doilea exemplar se înmânează conducerii prestatorului în ziua începerii controlului planificat.

14. În cazul controlului inopinat, decizia de efectuare a controlului pe teren și lista informației necesare a fi prezentată de către prestatorul nebancaar se înmânează conducerii prestatorului în ziua începerii controlului.

15. În caz de necesitate, inclusiv de schimbare a componenței echipei de control, de prelungire a termenului controlului, se emite (în două exemplare) un supliment la decizia privind

efectuarea controlului pe teren și se notifică fără întârziere prestatorul nebancaș supus controlului.

16. Controlul pe teren urmează să înceapă la data indicată în decizia BNM privind efectuarea controlului.

17. La data începerii controlului pe teren, la sediul prestatorului nebancaș supus controlului, se organizează o întrevedere între inspectorii și conducerea prestatorului nebancaș. La această întrevedere șeful echipei de control prezintă membrii echipei, obiectivele, domeniile, direcțiile, termenul preconizat de efectuare a controlului, perioada activității supusă controlului. Conducerea prestatorului nebancaș este obligată să comunice inspectorilor cele mai importante evenimente ale activității sale care au avut loc în perioada de la ultimul control, inclusiv despre: introducerea de noi produse și servicii de plată; schimbări în structura organizatorică, strategie, politica de guvernare internă, procese de activitate în domeniile și direcțiile vizate de control. În cazul în care la prestatorul nebancaș este efectuat pentru prima oară controlul pe teren, conducerea prestatorului nebancaș este obligată să informeze cel puțin despre serviciile de plată prestate, structura organizatorică, strategie, politica de guvernare internă.

18. Pe parcursul controlului pe teren asupra activității de prestare a serviciilor de plată și de emisie a monedei electronice, conducerea prestatorului nebancaș și personalul acestuia sunt obligați să contribuie la efectuarea controlului, inclusiv:

a) determină persoanele de contact responsabile din partea prestatorului nebancaș pentru organizarea interacțiunii echipei de control în fiecare din domeniile controlului, pentru a asigura că cererile inspectorilor sunt tratate corect și în timp util;

b) asigură accesul inspectorilor în incinta și încăperile de serviciu ale prestatorului nebancaș în timpul de muncă;

c) pun la dispoziția echipei de control un birou securizat separat de locurile de muncă ale personalului prestatorului nebancaș, cu excepția cazului în care există constrângeri operaționale în acest sens și dacă nu este afectată exercitarea controlului, inclusiv nu este împiedicată aplicarea pct.17, a pct.18 lit. b) și a pct.19 lit. a)-b), e)-f) din prezentul Regulament;

d) furnizează inspectorilor informațiile și documentele solicitate, după caz, în format electronic, pe suport de hârtie, fac fotocopii de pe documente sau acordă inspectorilor posibilitatea de a face de sine stătător aceste fotocopii și confirmă aceste copii (prin semnătură);

e) oferă inspectorilor posibilitatea de a utiliza datele din sistemele informatice legate de prestarea serviciilor de plată și emisia monedei electronice ale prestatorului nebancaș, oferindu-le acces de vizualizare pentru toate sistemele informatice, bazele de date, instrumentele IT, fișierele electronice și datele, utilizate în acest scop, pentru perioada activității supusă controlului;

f) răspund la cererile de informații ale echipei de control fără întârzieri și cooperează cu bună-credință. La stabilirea termenului de prezentare a informațiilor, inspectorii vor ține cont de gradul de complexitate a datelor solicitate și volumul de lucru pe care îl implică prezentarea acestora.

19. Inspectorii BNM care efectuează controlul au dreptul:

a) să aibă acces fizic neîngrădit în incinta și la încăperile prestatorului nebancaș supus controlului, la sucursalele acestuia, în caz de necesitate, însoțiți de angajați ai prestatorului nebancaș supus controlului;

b) să solicite și să obțină toate informațiile și documentele necesare realizării controlului la sediul prestatorului (în format electronic, pe suport de hârtie, originale sau copii, extrase din ele - confirmate prin semnătură), inclusiv actele de constituire, regulamentele și alte acte interne, rapoartele și dările de seamă, actele interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, actele de evidență contabilă, actele de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contragenții prestatorului nebancaș;

c) să solicite și să obțină explicații verbale și scrise de la membrii organelor de conducere și personalul prestatorului nebancar, în scopul colectării informațiilor necesare controlului;

d) să solicite prezentarea fotocopiilor de pe documente și informații și să le scoată din încăperea prestatorului nebancar pentru anexarea la materialele controlului, în format electronic și/sau pe suport de hârtie;

e) să utilizeze mijloace tehnice ce aparțin BNM sau acordate de prestatorul nebancar, inclusiv calculatoare, alte dispozitive, purtători electronici de informație, tehnica de multiplicare, scanere, telefoane, să introducă în încăperile prestatorului și să scoată din ele mijloacele tehnice ce aparțin BNM;

f) să aibă acces, să ia cunoștință de resursele sistemelor informatice, bazele electronice de date și mijloacele tehnice utilizate de prestatorul nebancar pentru prestarea serviciilor de plată/emiterea monedei electronice și să solicite demonstrarea, explicarea modului de funcționare a acestor sisteme.

20. Prestatorul nebancar supus controlului are următoarele drepturi:

a) să fie informat despre începerea controlului conform pct.11 din prezentul regulament;

b) să prezinte în timpul desfășurării controlului explicații și comentarii asupra domeniilor supuse verificării;

c) să fie informat despre rezultatele controlului pe teren, conform pct.39-40 din prezentul regulament.

21. Angajații prestatorului nebancar nu are dreptul să efectueze controlul personal al inspectorilor, al mijloacelor tehnice, inclusiv telefoanelor, purtătorilor electronici de informație, aflate în posesia lor, să ridice aceste mijloace sau să împiedice inspectorii în posibilitatea de a utiliza aceste mijloace la efectuarea controlului.

22. Documentele și materialele pe suport hârtie solicitate de inspectorii se prezintă în încăperea alocată inspectorilor BNM în modul și termenele stabilite de șeful echipei de control. La finele zilei de lucru a inspectorilor, încăperea alocată inspectorilor urmează a se încuia și, la cererea șefului echipei de control, se sigilează și se predă la paza prestatorului nebancar.

23. În timpul absenței inspectorilor în încăperea alocată, prestatorul nebancar este responsabil pentru asigurarea integrității documentelor și informațiilor prezentate inspectorilor de către prestatorul nebancar.

24. Fără a aduce atingere pct.23, inspectorii au obligația să asigure integritatea și restituirea la sfârșitul controlului a documentelor pe suport hârtie (originalelor), obținute de la prestatorul nebancar.

25. Conducerea prestatorului nebancar este responsabilă pentru neîndeplinirea în termen sau îndeplinirea necorespunzătoare a cerințelor legale înaintate de inspectorii în cadrul controlului.

26. Pe durata controlului pot fi organizate mai multe întrevederi între inspectorii, conducerea prestatorului și/sau angajații responsabili ai subdiviziunilor structurale ale prestatorului nebancar.

27. În caz de împiedicare a efectuării controlului din partea conducerii prestatorului sau a unui angajat al prestatorului nebancar, șeful echipei de control întocmește (în două exemplare) un act privind împiedicarea efectuării controlului. Actul este semnat de către acesta și de cel puțin un inspector.

28. În sensul art.97 lit. c) din Legea 114/2012, fapte de împiedicare a exercitării atribuției de supraveghere și a efectuării controlului sunt inclusiv: refuzul conducerii prestatorului nebancar de recepționare și/sau refuzul de a confirma faptul recepționării deciziei

(suplimentului la aceasta) privind efectuarea controlului; refuzul de îndeplinire, neîndeplinire sau îndeplinire cu întârziere nejustificată de către prestatorul nebancar a obligațiilor de contribuire la efectuarea controlului și desfășurarea altor acțiuni care împiedică exercitarea drepturilor inspectorilor prevăzute la pct. 19 din prezentul Regulament.

29. Actul privind împiedicarea efectuării controlului se înmânează de către șeful echipei de control, nu mai târziu de o zi lucrătoare din data întocmirii, conducerii prestatorului nebancar sau persoanei responsabile pentru lucrul cu corespondența prestatorului pentru a fi transmis acestuia. Faptul recepționării actului privind împiedicarea efectuării controlului se confirmă pe ambele exemplare ale actului prin semnătura persoanei care l-a recepționat, cu indicarea numelui, prenumelui și funcției, a datei și orei recepționării. Persoana responsabilă pentru lucru cu corespondența prestatorului nebancar care a recepționat actul va transmite, nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare, actul conducerii prestatorului.

30. Dacă conducerea prestatorului nebancar sau persoana responsabilă pentru lucru cu corespondența prestatorului a refuzat recepționarea actului privind împiedicarea efectuării controlului sau semnarea acestuia, șeful echipei de control face mențiunea corespunzătoare pe act, cu indicarea numelui, prenumelui, funcției persoanei care a refuzat recepționarea actului, data și ora refuzului.

31. Un exemplar al actului privind împiedicarea efectuării controlului se transmite de șeful echipei de control către BNM.

32. Nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la primirea actului privind împiedicarea efectuării controlului, BNM decide privind continuarea controlului, suspendarea sau încetarea controlului și/sau privind aplicarea față de prestatorul nebancar, conducerii prestatorului nebancar a măsurilor/sanctiunilor pentru împiedicarea de către aceștia a controlului pe teren, în conformitate cu prevederile legii.

33. La sfârșitul controlului pe teren, la sediul prestatorului nebancar supus controlului, se organizează o întrevvedere finală de sumarizare între inspectorii și conducerea prestatorului nebancar, la care vor fi discutate constatările preliminare ale echipei de control.

Secțiunea IV

ÎNTOCMIREA ACTULUI (RAPORTULUI) PRIVIND REZULTATELE CONTROLULUI PE TEREN

34. În baza rezultatelor controlului se întocmește un *act (raport) privind rezultatele controlului pe teren efectuat la prestatorul nebancar*, în 2 exemplare.

35. În actul (preliminar/final) se indică cel puțin: data și locul întocmirii; data și numărul deciziei în temeiul căreia s-a efectuat controlul; denumirea și sediul prestatorului nebancar supus controlului; perioada (data) controlului; perioada activității supusă controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv încălcările constatate și caracterul lor; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv/ reprezentantului prestatorului nebancar supus controlului care a primit actul (în cazul înmânării acestuia), data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a primi/semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor BNM.

36. Actul (preliminar/final) în partea ce ține de rezultatele controlului, va conține cel puțin documente și materiale examinate în cadrul controlului; aspectele supuse controlului, concluziile generale (sunt enumerate încălcările, riscurile generate de acestea), încălcările actelor normative cu privire la activitatea prestatorului nebancar constatate, inclusiv privind valoarea capitalului, transparența condițiilor și cerințelor de informare, protejarea fondurilor, gestionarea riscurilor în sistemele de control intern, operațiunile valutare, sistemul de management al securității informației.

37. Expunerea informației în actul (preliminar/final) privind rezultatele controlului pe teren trebuie să respecte următoarele principii:

a) obiectivitate și exactitate – afirmațiile, evaluările, raționamentele și concluziile inspectorilor trebuie să fie sprijinite de analize, fapte, date și cifre, inclusiv documente confirmative;

b) plenitudine – actul trebuie să fie complet, să cuprindă toate domeniile, direcțiile de activitate a prestatorului nebancar (subdiviziunii structurale a prestatorului) care au fost supuse controlului;

c) claritate și coerență – informația trebuie expusă în manieră lizibilă, logică și precisă, pentru a evita echivocuri și repetări excesive.

38. Șeful echipei de control sau alt inspector înmânează/expediază prin scrisoare recomandată administratorului sau persoanei împuternicite a prestatorului nebancar supus controlului spre semnare actul preliminar privind rezultatele controlului pe teren.

39. În actul preliminar de control, pe o pagina special destinată, conducerea prestatorului nebancar consemnează prin semnătură și indică data primirii acestuia.

40. În cazul refuzului conducerii prestatorului nebancar de a primi și semna actul preliminar privind rezultatele controlului pe teren:

a) șeful echipei de control sau alt inspector care înmânează actul face pe act mențiunea corespunzătoare și transmite un exemplar al actului persoanei responsabile pentru înregistrarea corespondenței de intrare la prestatorul nebancar;

b) dacă actul a fost expedit la sediul prestatorului, un angajat al prestatorului nebancar înregistrează un exemplar al actului și comunică în scris BNM despre faptul refuzului conducerii prestatorului de a-l semna.

41. Conducerea prestatorului are dreptul să expună în scris motivele refuzului de a primi sau semna actul menționat.

42. În cazul în care prestatorul nebancar supus controlului nu este de acord cu aspectele indicate în actul preliminar privind rezultatele controlului pe teren, acesta are dreptul să prezinte în scris, în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului preliminar, dezacordul argumentat inclusiv să anexeze documentele confirmative de rigoare. Data de întocmire a actului preliminar se consideră data de înmânare/primire a actului privind rezultatele controlului.

43. După examinarea obiecțiilor prezentate de către prestatorul nebancar la constatările prezentate prin actul preliminar, BNM va notifica prestatorul nebancar privind acceptarea/neacceptarea obiecțiilor înaintate cu anexarea actului privind rezultatele controlului pe teren.

Secțiunea V

EXAMINAREA REZULTATELOR CONTROLULUI PE TEREN

44. Rezultatele controlului pe teren, propunerile privind aplicarea măsurilor de remediere sau a sancțiunilor față de prestatorii nebancari se examinează de către Comitetul executiv al BNM, conform prevederilor Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și Legii nr.114/2012.

45. După aprobarea de către Comitetul executiv al BNM a hotărârii privind rezultatele controlului efectuat la prestatorul nebancar, hotărârea se notifică prestatorului nebancar în modul prevăzut de lege.

Secțiunea VI

CRITERII PRIVIND MODUL DE STABILIRE A MĂSURILOR DE REMEDIERE ȘI APLICARE A SANCTIUNILOR FAȚĂ DE PRESTATORII NEBANCARI

46. Prezenta secțiune prevede criteriile necesare pentru stabilirea tipului sancțiunii sau a măsurilor de remediere și a cuantumului amenzii față de prestatorii nebancari, în conformitate cu prevederile art. 100 alin. (1¹) din Legea nr.114/2012.

47. BNM poate aplica măsuri de remediere conform art. 99 alin. (1) și (2) din Legea nr.114/2012 și sancțiuni conform art. 99 alin. (3) din Legea nr.114/2012 pentru următoarele încălcări:

- 1) încălcarea condițiilor și restricțiilor de licențiere sau a condițiilor și restricțiilor din permisiunile prevăzute de Legea nr.114/2012, inclusiv prin:
  - a) nerespectarea cerințelor de capital;
  - b) desfășurarea activității contrar licenței obținute de la BNM;
  - c) neinformarea BNM despre modificările datelor din documentele anexate la declarația de eliberare a licenței;
- 2) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere și a controlului pe teren, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de remediere dispuse de BNM;
- 3) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare;
- 4) neraportarea, raportarea cu întârziere sau prezentarea de informații neautentice sau eronate;
- 5) neprezentarea cererii și actelor necesare pentru înregistrarea sucursalelor și agenților de plată în registrul societăților de plată/ societăților emitente de monedă electronică;
- 6) periclitarea siguranței și stabilității sistemului de plăți, a prestatorului de servicii de plată sau a emitentului de monedă electronică, inclusiv în legătură cu desfășurarea activității de întreprinzător nelegată de prestarea serviciilor de plată sau de emisie a monedei electronice;
- 7) nerespectarea cerințelor față de activitatea prestatorilor nebancari:
  - a) nerespectarea cerințelor privind protejarea fondurilor primite de la utilizatorii serviciilor de plată/deținătorilor de monedă electronică;
  - b) externalizarea funcției operaționale aferente serviciilor de plată către o altă persoană juridică fără notificarea BNM;
  - c) neevaluarea riscurilor la toate nivelele organizatorice și asupra întregii activități de prestare a serviciilor de plată;
  - d) încălcări legate de prestarea serviciilor de remitere de bani;
  - e) nerespectarea cerințelor de păstrare a informațiilor;
- 8) alte încălcări ale prevederilor Legii nr.114/2012 și/sau a actelor normative emise în vederea executării acestei legi.

48. BNM poate aplica concomitent atât sancțiuni cât și măsuri de remediere.

49. La individualizarea sancțiunilor se ține cont de gravitatea încălcărilor comise, de caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. Se consideră repetată încălcarea comisă în decursul a 2 ani de la data de constatare a aceluiași tip de încălcare.

50. La stabilirea concretă a sancțiunii și a cuantumului amenzii se analizează următoarele criterii (în măsura în care acestea se pot determina):

- 1) circumstanțele în care s-a comis încălcarea;
- 2) modul și mijloacele de comitere a încălcării constatate;
- 3) scopul urmărit;
- 4) impactul încălcării asupra activității prestatorului nebancar sau sistemului de plăți în ansamblu, inclusiv beneficiile economice obținute prin încălcare;
- 5) gravitatea, durata și frecvența încălcării, inclusiv dacă încălcarea denotă deficiențe grave în modelul de afaceri al prestatorului nebancar, guvernanță, situația financiară sau în sistemele de control intern;
- 6) gradul de vinovăție al prestatorului nebancar (dacă se poate stabili intenția sau neglijența în exercitarea atribuțiilor de serviciu);
- 7) acțiunile prestatorului nebancar după comiterea încălcării, inclusiv:
  - a) cât de prompt și eficace prestatorul nebancar a adus la cunoștință încălcarea în atenția BNM;

- b) gradul de cooperare manifestat de prestatorul nebancar în cursul investigării încălcării de către BNM;
  - c) natura, gradul și eficacitatea oricărei acțiuni de remediere întreprinse de către prestatorul nebancar cu privire la încălcare și cât de prompt această acțiune a fost luată;
  - d) dacă prestatorul nebancar a respectat prompt și efectiv orice cerere a BNM;
  - e) prezentarea oricărei informații neveridice, incomplete sau inexacte de către prestatorul nebancar și dacă informațiile au fost furnizate în încercarea de a induce în eroare BNM;
- 8) existența măsurilor de remediere sau a sancțiunilor anterioare aplicate prestatorului nebancar în ultimii doi ani, inclusiv:
- a) orice avertisment dat prestatorului nebancar de către BNM;
  - b) orice plan de măsuri privind remedierea încălcărilor anterioare a prestatorului nebancar sau privind întreprinderea altor acțiuni în acest sens;
- 9) în cazul sancționării administratorului prestatorului nebancar suplimentar la factorii menționați la literele supra se va ține cont și de următoarele considerente:
- a) funcția, poziția, rolul și responsabilitățile administratorului în cadrul prestatorului nebancar;
  - b) acțiunile administratorului pentru gestionarea riscurilor conform responsabilităților sale;
  - c) dacă sancțiunea este adecvată și eficace în cazul dat;
- 10) dacă există mai multe probleme care, considerate individual, nu pot justifica aplicarea unei sancțiuni, dar, atunci când sunt luate în considerare împreună, pot face acest lucru.

51. BNM poate retrage licența eliberată prestatorului nebancar, conform art. 99 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 114/2012 pentru:

- a) împiedicarea exercitării atribuției de supraveghere și a controlului pe teren, neîndeplinirea prescripțiilor și a altor măsuri de remediere dispuse de BNM;
- b) efectuarea de operațiuni fictive și fără acoperire reală în scopul prezentării incorecte a situației financiare;
- c) periclitarea stabilității sistemului de plăți în care participă prestatorul nebancar, dacă ar continua activitatea sa de prestare a serviciilor de plată;
- d) nu a început activitatea în termen de 12 luni de la data eliberării licenței;
- e) obținerea licenței în baza unor informații și documente neautentice sau prin alte mijloace nelegitime;
- f) nu mai întrunește condițiile de eliberare a licenței;
- g) nu dispune de capital reglementat suficient;
- h) nu înlătură în termenul stabilit circumstanțele care au dus la suspendarea unor activități a prestatorului nebancar;
- i) periclitarea siguranței și stabilității sistemului de plăți, a prestatorului de servicii de plată sau a emitentului de monedă electronică, inclusiv în legătură cu desfășurarea activității de întreprinzător nelegată de prestarea serviciilor de plată sau de emisie a monedei electronice.

52. Dacă după primirea actului preliminar privind rezultatele controlului, persoana căreia îi este imputată încălcarea recunoaște în mod expres săvârșirea încălcărilor constatate, recunoașterea faptei va fi reținută ca o circumstanță atenuantă sub forma colaborării în cadrul procedurii de examinare a rezultatelor controlului și va fi analizată opțiunea diminuării mărimii amenzii până la 30% din nivelul de bază determinat. La determinarea procentului cu care se va reduce nivelul de bază ca urmare a recunoașterii faptei, BNM va avea în vedere, de la caz la caz, faptul că prestatorul nebancar a recunoscut total sau parțial încălcările constatate în actul privind rezultatele controlului. În caz de recunoaștere parțială BNM poate refuza acordarea

reducerii. În cazul constatării admitterii repetate a aceluiași încălcări, diminuarea cuantumului amenzii nu va fi aplicată.

Secțiunea VII ALTE DISPOZIȚII

53. Agenții și furnizorii funcțiilor operaționale externalizate ai prestatorului nebancaar vor permite inspectorilor accesul la sediile lor pentru a examina evidențele, conturile și operațiunile, furnizând în acest scop toate documentele și informațiile cu privire la administrarea, controlul intern și operațiunile prestatorilor de servicii de plată și emitenților de monedă electronică și vor conlucra cu ei în limitele competenței atribuite prin lege.

54. Informația cuprinsă în documentele întocmite de către BNM la organizarea, efectuarea controlului și perfectarea rezultatelor controlului pe teren reprezintă secret profesional, determinat astfel și supus protecției în conformitate cu legislația în vigoare.

55. Inspectorii BNM și alte persoane care au acces la informația care reprezintă secret profesional vor respecta cerințele legislației cu privire la prelucrarea, transmiterea, evidența, păstrarea secretului profesional la utilizarea în cadrul controlului sau la examinarea rezultatelor acestuia, a mijloacelor tehnice (inclusiv calculatoarelor, purtătorilor electronici de informație, aparatelor de multiplicat, scannerelor, telefoanelor, altui echipament).